

Tanösvényavató a Gemenci erdőben

A gemenci kisvasút végállomásától indul az a két és fél kilométeres tanösvény, melyet a Gemenci Erdő- és Vadgazdaság Rt., a Duna-Dráva Nemzeti Park és a WWF Magyarország közösen készített az odalátogatóknak. A Bányafoki tanösvényt *Márkus Ferenc*, a WWF Magyarország igazgatóhelyettese, *Csonka Tibor* vezérigazgató, *dr. Iványi Ildikó* és *Kocsis Imre Antal*, Szekszárd polgármestere adott át a közönségnek. A tanösvényen mintegy egyórás sétát tehetünk, ismerkedve Gemenc történetével, földrajzával, növény- és állatvilágának legfontosabb képviselőivel. A holtágak és az úgynevezett fokok mentén végül is visszaérkezünk a kisvasúthoz. Csak reménykedhetünk, hogy az igényesen elkészített demonstráló táblák egy év múlva is épségben tájékoztatják a kirándulókat, éppúgy, mint ahogy a pihenőhelyeken állított vastag tölgyfaasztalok és padok sem válnak a szociális és egyéb vandálok áldozatává.

Pápai Gábor

Országos erdeimag-program Tanzániában

Tanzániában erősödik a törekvés az őshonos fafajok erőteljesebb felkarolására. Az képez akadályt, hogy a szóbajöhető fafajok széles elterjedési területen, azon belül változatos klíma- és talajviszonyok között fordulnak elő. Emiatt nagy a genetikai változatosságuk. Márpedig magot akkor lehet sikerrel használni, ha a felhasználás helyének termőhelyi adottságai

megegyeznek a maggyűjtés helyének viszonyaival. A nehézségek elhárítása céljából magszármazási körzeteket alakítanak, és a magforgalmazást ennek megfelelően bonyolítják. Ezen túl szorgalmazniuk kell a magbiológiai és maggenetikai kutatásokat.

Ismerősnek hangzanak a leírtak? Hála két kiváló kutatóknak – *Mátyás Vil-*

mosnak és *Marjay Zoltánnak* – ez az ötvenes években nálunk is élő gyakorlat volt. Most nekünk kell ezt Tanzánia gyakorlatából újra tanulnunk? Hm.

(Forrás: *People and Plants*. WWF kiadvány, 1999. június)

Ref. Dr. Szodfridt István

Diákhagyomány: Balekélet

Fenti címmel időszakos kiállítás nyílt az Erdészeti Múzeumban (Sopron, Templom u. 4.)

Megnyitotta egy balek: *Lomniczy Gergely*, alias Kalevala erdőmérnök-hallgató

Látogatható: szerda kivételével, naponta szeptemberben 13–17, októberben 10–13 óráig

Támogatók:

FVM Erdészeti Hivatala (Budapest), Balatonfelvidéki Erdő- és Fafeldolgozó Rt. (Keszthely), Muray Lászlóné (Sopron), Perkovátz-Ház (Sopron).

Dr. Tuskó László emlékkö-avatása Ráckeven

2000. június 24-én a ráckevei Peregi Park-erdőben emlékkövet avattak *dr. Tuskó Lászlónak*, a Soproni Erdészeti Technikum egykori igazgatójának tiszteletére.

A Naszály hegyből hozott hatalmas kőtömbbe

DR. TUSKÓ LÁSZLÓ VÖRÖSFENYVES feliratot vésettek az igen tisztelt és nemzetközi hírű pedagógus és kutató ráckevei vörösfenyő (hárssal elegyes) telepítéseinek megörökítésére.

Az emlékkövet az 1963-ban Sopronban végzett erdőszaktanulmányos találkozójára alkalmából *dr. Jereb Ottó* erdőmérnök, az iskola egykori tanára és a résztvevő IV.a., IV.b. osztály osztályfőnöke avatta

fel, aki meleg hangon emlékezett meg *dr. Tuskó László* igazgató emberi értékeiről, pedagógiai és szakmai munkájáról.

A találkozó alkalmából *dr. Jereb Ottó* erdőmérnök-tanár és *Sebestyén László* erdésztechnikus a magyar erdőkért és a magyar erdészek összefogásáért végzett áldozatos munkájukért a Savoyai Universitas Alapítvány arany emlékérmé kitüntetésben részesültek.

Kép és szöveg: **Dr. Czerny Károly**

„Ciánméreg és vidravédelem”

Idén év elején súlyos balesetsorozat érte a Szamosot és a Tiszát. Előbb a ciánméreg, majd a nehézfém-szennyezés.

Az említett kutatások a megmérgezett folyóknál élő vidraállomány vizsgálatát is magukban foglalták. *A vidra elterjedési területén mindenhol kipuhtul vagy közvetlenül a kipuhtulás szélére sodródott. Ugyanakkor hazánkban még egységes és fejlődő állománya él, s a legerősebb populáció éppen a Szamos és Tisza mentén fordul elő (ez hozzávetőleg 300–400 vidrát jelent, ami körülbelül annyi, mint nyugat- és észak-európai elterjedési területén összesen). A ciánmérgezés után felvetődött a kérdés: átvészeli-e a szamosi és a tiszai állomány a mérgezést? Ha igen, hol és milyen mértékben? Milyen mértékű a pusztulás? A mérgezés hogyan érinti a tavaszi és nyári szaporulatot?*

A folyóknál történő vidrakutatásról február első napjaitól május végéig terjedő időszakot átölelve – egy könyvet jelentetünk meg: „Ciánméreg és vidravédelem” címmel. Ebben a megnevezett időszak alatt lefolytatott kutatásokról, a tapasztalatakról és az eredményekről adunk számot, arról, hogy valójában mi is történt az Európa-szerzte egyedülállóan egységes vidraállománnyal a balesetek után.

Gera Pál
ügyvezető elnök

A mi könyvünk, terjesszük

A mi nyelvünk

Íróink és költőink a magyar nyelvről Válogatta, szerkesztette és a kötetet a szerzők életrajzi adataival kiegészítette *Grétsy László*

Útbaigazító

A könyv címe nem tőlem és nem is a gyűjtemény kiadását támogató lelkes erdészekről származik, hanem a magyar nyelvújítás vezéralakjától, Kazinczy Ferentől. *A mi nyelvünk* – ez valójában Kazinczy egyik, anyanyelvünkéről szóló, szép versének címe. Ez a költemény már maga is beleillik a kötetbe – benne is van –, címe pedig nagyon is alkalmas arra, hogy tájékoztatást nyújtson könyvünk lényegéről, azaz egyúttal a könyvnek is címe legyen.

Ami pedig az Országos Erdészeti Egyesület Elnökségének kezdeményezését illeti: ritka öröm számomra, hogy törekvéseink így egybeesnek. Jeles erdészeinket a millennium készítette arra a nemes elhatározásra, hogy támogassák egy olyan munka megjelentetését, amelyiknek a magyar nyelv dicsérete, méltatása, középpontba állítása a fő tárgya, én pedig hosszú évek óta dédelgettem magamban azt a gondolatot, hogy egyszer összeállítok egy olyan bőséges, lehetőleg nagy anyagot magában foglaló kötetet, amelyben költők és írók, tehát az anyanyelvvél már hivatásuknál fogva is a legszorosabb alkotó kapcsolatban álló emberek mondják el gondolataikat, érzéseiket legfőbb munkaeszközükről, a magyar nyelvről. Vannak ugyan már ilyen kiadványok, sőt egy-kettőhöz nekem is van némi közöm, ez a mostani azonban – igaz, nem csekély gyűjtő munka árán – minden tekintetben jóval felülmúlja az eddigieket. De ez így is van rendjén, hiszen millenniumi kiadványról van szó!

Azt, hogy mi a kötet fő célja, nagyon szépen megfogalmazta az Országos Erdészeti Egyesület Elnöksége. Az erdészekkel együtt, akik a magyar erdészeti szaknyelv kialakulása, a 19. század közepe óta mindig is sokat törődtek mind szaknyelvünkkel, mind általában anyanyelvünkkel, magam is elengedhetetlennek tartom, hogy „államiságunk millenniuma alkalmából... jelenjen meg egy könyv anyanyelvünk tiszteletére”. Azért rendkívül fontos ez, mert nyelvünket éppen napjainkban minden gazdasága és ereje ellenére is számos

veszély fenyegeti, legfőképpen az idegen szavak és idegenszerűségek túlzott méretű behatolása. Nagyon remélem, hogy más, hasonló törekvések megvalósításán-megvalósulásán túl többek között ezzel a kötettel is sikerül meg erősíteni a magyarságban, legalábbis annak határainkon inneni részében meglehetősen meggyengült, sőt megrendült nemzeti, egyszersmind anyanyelvi tudatot.

Grétsy László

A könyv kiadásának ötletét és a hozzá szükséges forrás túlnyomó részét *Bánó László* erdőmérnöknek, az UTILIS Kft.-nek és az egyéni adományozóknak köszönhetjük.

A megvalósításban közreműködött *Balogh László, Pápai Gábor, Szikra Dezső*.

A kiadvány terjesztését jelentős összeggel támogatta az „**Ember az Erdőért Alapítvány**”.

Megrendelhető az Országos Erdészeti Egyesületnél 1027 Budapest, Fő u. 68. ÁRKEDVEZMÉNNYEL

FOHÁSZ

Ne csak magyarul,
de magyarán is
engedj szólni, Uram,
azaz egyenesen,
mint a kaszasuhanás.
Vágjon rendet a szó
a dudvarostú beléndek-beszédben,
hogy szárban bátorodva égre szökjön
az értelem aranyfejű kalásza.
Hozz bénakört nyelvemre, hogyha
méregbe mártott hegyvel döfni készül
s nem rendet vágni ezüst suhogással.
Métely törének, sandaság nyilának
ne legyen barlangbiztos arzenálja
– míg szólni tud – a szám.
Magyarul úgy
suttogjak és kiáltjak,
hogy mindig magyarán!

Baranyi Ferenc

A Szerkesztőség

elnézést kér **Baranyi Katalintól**, hogy a Kaán Károly emlékérem átadásakor Baranyainak tüntette fel. (De azért szép a mecseki táj is.)